

Synsmændene, naar de forgjæves have prøvet Forlig, faaet Myndighed til at affige en Kjendelse, og denne Kjendelse appelleres ad Dyrighedens Bei, navnlig gjennem Landvæsenscommissionen, forhen til Rentekammeret. I vor nye Valglov er der givet Communalbestyrererne Myndighed til at afgjøre ved Kjendelse Indsigelser imod Valglisternes Rigtighed. Jeg sagde udtrykkeligt, at jeg ikke vilde indlade mig paa at gaae ind paa vort hele Skiftevesen, og at, naar der engang bliver Tale om at adskille Retspleien og Forvaltningen fra hinanden, maatte der foregaae en glennemgribende Omdannelse af vort hele Skiftevesen, saaledes som det nu har uddannet sig. Der er dog ved Skiftevesenet endnu bleven endeel af Forvaltningen tilbage, og en Skifteretsdom har dog i flere Punkter beholdt en Forskel fra en anden Underretsdom, hvormed den ellers stilles i Klasse, af den Grund, at vore Underdommere tillige ere Skifteforvaltere. Saaledes er der forbeholdt Skifteforvalteren, naar en egentlig Skifteprocedure indtræder, en større Ledelse af Sagen, end der ellers tilkommer Underdommeren, og han kan heller ikke dømme Noget for Ustikkelighed for Retten, naar han sidder som Skifteforvalter, og desuden er i vort Lovsprog denne Skifteforvalterens Afgjorelse af Sagen ikke bleven kaldet en Dom, men en Kjendelse, et Udtryk, som den har beholdt fra den gamle Tid, og, som jeg vil haabe, at man endnu i vor fremtidige Udvikling vil komme til nærmere at forstaae. Der er Ingen af dem, som have talt imod det af mig stillede Endringsforslag, som har indladt sig paa at afvise det, jeg sagde om vore nuværende Communalbestyrers Indretning, at der nemlig er lofkyndige Mænd i dem. Der er Ingen, som har modbevist det, at vore Herredsfogder og Birkedommere ere Medlemmer af vore Communalbestyrer, at

de baade kunne møde, naar de ville, og at Communalbestyreren kan forlange, at de skulle møde. Der er Ingen, som har talt et eneste Ord imod, at de jorddrottlige Skifteforvaltere, eller de, som ifølge Forordn. af 1817 forrette Skifterne paa deres Begne, ere eller kunne være Medlemmer af Sogneforstanderskaberne i de Sogne, i hvilke Jorddrotten eier 32 Tdr. Hartkorn. Jeg kan saaledes ikke finde nogen Grund, hvorfor mit Forslag, selv fra de juridiske Theoriers Standpunkt, kan have nogen praktisk Bænkstok, og jeg omtalte det kun som en Overgang, som en lempelig Overgang til en ny Udvikling, for at vi kunde undgaae den dobbelte Overgang, som det ellers vil medføre, naar Retspleien i sin Tid skal adskilles fra Forvaltningen. Med Hensyn til de Bemærkninger, som den ærede Rigsdagsmand fra Ribe (F. A. Hansen) gjorde om, at han ikke vilde tale imod mit Endringsforslag, da han antog, at det vilde falde alligevel, hvilket han motiverede dermed, at han intet kunde have at bestille med disse Forretninger, skal jeg kun gjøre den Bemærkning, at, forsaavidt han derved har meent, at Præsterne ikke burde have noget med verdslige Forretninger at gjøre, er jeg ganske enig med ham, at det var ønskeligt, at Præsterne kunde befries fra den Stilling, hvori de nu befinde sig, som Ueaset mellem de 2 Bunder Ho, idet de blandt Andet ere Overpolitimestere over Skolevesenet.

Ordføreren: Naar jeg ikke tager specielt til Gjennemseelse imod hvad den ærede sidste Taler har sagt, saa er det virkelig ikke, fordi der jo var god Grund og Anledning dertil, men fordi jeg anseer det for aldeles overflødig; thi jeg kan forstikke mine Herrer om, at der ikke er nogen Grund til at gaae ind paa dette Forslag; det er næsten en Umulighed, og det vilde være i høi Grad skadeligt, om det blev antaget.